

HOSANNA

Rok II

czerwiec - sierpień 2007

3(6)

Koncertowe organy piszczałkowe w Diecezjalnym Studium Organistowskim!!!

Na czerwiec 2008 roku planowany jest odbiór nowo budowanych organów piszczałkowych w Diecezjalnym Studium Organistowskim w Tarnowie. Instrument ma spełniać wymogi zarówno instrumentu dydaktycznego, jak również koncertowego (planowane są w przyszłości także koncerty kameralne). Zostały podjęte pierwsze prace: część elementów już jest w szkole (wiatrownice i większość głosów firmy Jemlich z Drezna), pozostałe głosy - podobnie jak prospekt organowy - są wykonywane. Instrument będzie się składać z trzech sekcji brzmieniowych (dwa manualy plus pedał), które będzie stanowić w sumie 14 głosów. Będzie posiadał trakturę mechaniczną, żaluzję i w przyszłości także zetzer. Dlatego rejestry będą elektryczne. Instrument taki jest niezbędnym narzędziem, by móc ciągle podnosić poziom kształcenia w DSO i dobrze przygotowywać młodych adeptów gry organowej m.in. do posługi organisty w Kościele. Prospekt (poniżej) i dyspozycja instrumentu będzie następująca:

I manual

1. Rohrflöte 8'
2. Prinzipal 4'
3. Gemshorn 2'
4. Mixtur 3-4 fach

II manual

5. Gedackt 8'
6. Salicional 8'
7. Traversflöte 4'
8. Prinzipal 2'
9. Sesquialtera 2 fach
10. *Krummhorn* 8'

Tremolo

Pedał

11. Subbass 16'
12. Prinzipalbass 8'
13. Prinzipalflöte 4'
14. *Fagott* 16'

Instrument tej klasy jest przedsięwzięciem bardzo kosztownym i powstaje wyłącznie z datków i ofiar. Dlatego organistom, muzykom i wszystkim innym ludziom dobrej

*** Trwają zapisy do Diecezjalnego Studium Organistowskiego** na rok szkolny 2007/8. Dokumenty należy składać w Diecezjalnym Studium Organistowskim przy ul. Dwernickiego 1 lub w Wydziale Muzyki Kościelnej Kurii Diecezjalnej w Tarnowie do **30 czerwca** (możliwy termin dodatkowy: do 20 IX - w miarę wolnych miejsc). Wszystkie szczegółowe informacje znajdują się na stronie internetowej Wydziału www.muzyka.diecezja.tarnow.pl/ - Szkoła Organistowska.

*** I Przegląd Schol Diecezji Tarnowskiej** odbędzie się 29 września 2007 roku w Tarnowie. Do udziału w przeglądzie zapraszamy wszystkie schole działające w naszej diecezji. Regulamin przeglądu oraz pozostałe informacje znajdują się na stronie internetowej Wydziału www.muzyka.diecezja.tarnow.pl/ - Przegląd schol.

*** Dziewczęcy Chór Katedralny *Puellae Orantes*** otrzymał nominację do „Fryderyka 2006” za nagraną w minionym roku płytę *Magnificate et glorificate Dominum* - GRATULUJEMY!!!

* 15 IV br. ks. bp Wiktor Skworec dokonał **konsekracji kościoła i poświęcenia nowo wybudowanych organów piszczałkowych** w parafii Miłosierdzia Bożego w Woli Rzędzińskiej (bliższe inf. na temat instrumentu w poprzednim numerze pisma *Hosanna*). Prezentacji organów dokonał ks. G. Piekarz.

* * *

woli, którzy zechcą mieć swoją piszczałkę w powstającym instrumencie - choćby najmniejszą - i wesprą powstające dzieło, składamy już dziś szczerze **BÓG ZAPŁAĆ!**

Konto, na które można wpłacać ofiary:

**Wydział Muzyki Kościelnej
Kurii Diecezjalnej w Tarnowie,
PEKAO S.A. I O/Tarnów
84 1240 1910 1111 0010 1325 2053
z dopiskiem: „Organy”**

* * *

Obecnie w Szkole Organistowskiej znajdują się dwa elektroniczne instrumenty organowe firmy Viscount i sześć pianin. Nie można jednak myśleć o ciągłym podnoszeniu poziomu kształcenia bez posiadania przynajmniej jednego instrumentu piszczałkowego o trakturze mechanicznej. Tylko bowiem przy takim instrumencie przyszły adept gry organowej może poznać pewne tajniki gry związane z artykulacją, a co za tym idzie, także z zadęciem dźwięku, z jego nabrzmieniem oraz wybrzmieniem. Te i wiele innych tajników gry są nie do uchwycenia przy instrumencie elektronicznym. Także traktura mechaniczna organów piszczałkowych najlepiej wpływa na skuteczne kształtowanie techniki gry u ucznia. Ponadto każdy dodatkowy instrument ułatwi zajęcia dydaktyczne indywidualne z uczniami. Należy wspomnieć, że w szkole zajęcia z gry na organach oraz z gry na fortepianie są zajęciami indywidualnymi ucznia z profesorem i trwają przez cztery lata - cały okres kształcenia. Mając na uwadze fakt, iż w szkole obecnie kształci się 85 uczniów, trzeba zauważyć, że każdy nowy instrument jest na wagę złota.

Dlatego też wszystkich chętnych, którzy chcą się kształcić w tym kierunku i czują pragnienie, by w przyszłości móc jako fachowiec godnie zasiadać przy królewskim instrumencie, zapraszamy do naszej szkoły. (xgp)

Posługa organisty jako powołanie (cz. VI)

W kontekście tych teologicznych rozważań warto przytoczyć myśl Josefa Antona Saladina zawartą w wykładzie, który wygłosił do organistów zebranych na diecezjalnym zjeździe w dniach 16-19 sierpnia 1955 r. w Ochsenhausen. Wykład, którego temat brzmiał *Posługa i zadania organów w kulcie Kościoła katolickiego*, omawia w pierwszym punkcie organy i ich użycie w liturgii; w drugim instrument jako brzącający znak krzyża w liturgicznym miejscu; a w trzecim organy jako symboliczny wyraz wspólnoty¹. Można powiedzieć, iż cały wykład prowadził do końcowej refleksji, którą profesor wypowiedział w ostatnim zdaniu, a która wskazuje na głębokie teologiczne uzasadnienie użycia organów w liturgii: „one [gra, brzmienie, posługa] powinny prowadzić od Misterium Wcielenia przez Misterium krzyża, aż do Misterium wiecznego zmartwychwstania z Chrystusem”². To stwierdzenie, które można by umieścić w miejscu pracy każdego organisty, profesor uzasadnia bardzo wnikliwie. W Misterium Wcielenia Syna Bożego widzi pewną analogię do roli organów w liturgii: tak jak Maryja podczas zwiastowania wyrzekła swoje „fiat”, stając się do końca swojego życia poddaną woli Boga, tak i organista podobnie powinien traktować swoją funkcję podczas liturgii – jako oddanie się na służbę samemu Bogu i podporządkowanie swojego kunsztu wymogom liturgicznym. Niezwykle wielka odpowiedzialność, jaką bierze na siebie organista, wynika między innymi z faktu, iż użycza on swoich zdolności samemu Chrystusowi, który mówi do nas przez krzyż, przez znaki, gesty, ale także mówi do nas przez brzącający ton organów. Josef Anton Saladin dostrzega też w organach głęboką symbolikę ofiarującej się wspólnoty, a w niej jedność między ołtarzem, ludem i organami: tak jak na ołtarzu dokonuje się ofiara Misterium Chrystusa, tak z organów płynie radosny ton wybawienia³, jak na ołtarzu dokonuje się mistyczna przemiana chleba i wina, tak w organach brzmi „sacrificium labiorum” jako ofiara „śpiewających piszczałek”, a w środku współofiarujący się, współmodlący się i współśpiewający lud⁴.

Z powyższych rozważań można wysnuć wniosek, iż - by mógł dobrze zrozumieć swoje posłannictwo podczas liturgii - nie wystarczy, by organista był biegłym wirtuozem. To jest oczywiście bardzo potrzebne, ale trzeba sobie zdać sprawę, że liturgia wymaga czegoś więcej, potrzebuje przede wszystkim człowieka głęboko wierzącego, który będzie miał przed Bogiem świadomość wagi i odpowiedzialności misji, którą mu Kościół powierza. *Wszyscy bowiem, którzy według swych uzdolnień (...) śpiewają lub grają na instrumentach muzycznych – ci wszyscy poza wszelką wątpliwością pełnią, choć w rozmaity sposób, prawdziwe i istotne apostołstwo, za które też w miarę swojej gorliwości w jego pełnieniu otrzymają od Chrystusa Pana chwałę i nagrodę należną apostołom. Niech więc*

¹ Zob. J.A. Saladin, *Dienst und Aufgabe der Orgel im Kult katholischen Kirche*, w: *Musik in heiligem Dienst*, red. A. Tilp, Tübingen 1956, s. 73.

² *Und darin, meine verehrten Organisten und Freude der Orgel, liegt auch die dreifache Bestimmung der Orgel im kultischen Dienste ausgedrückt: sie soll vom Mysterium der Menschwerdung berührt über das Mysterium des Kreuzes zum Mysterium der ewigen Auferstehung mit Christus führen*; tamże, s. 79.

³ Autor nawiązuje tutaj jeszcze raz do Zwiastowania, tym razem w kościele Sitten, w którym na średniowiecznych organach (na skrzydłach zamykających organy) jest wymalowana ta scena: moment, gdy Maryja wypowiada swoje „fiat” i przez nie rozpoczyna się dzieło zbawienia, które ogłaszają zgromadzonym organy; zob. Tamże, s. 79.

⁴ Tamże, s. 78-79.

cenią sobie ten swój urząd, mocą którego są nie tylko artystami i mistrzami sztuki, lecz nadto sługami Chrystusa i Jego pomocnikami w apostołstwie (MSC II, 4). (xgp)

Propozycje pieśni na niedziele i dni świąteczne: czerwiec - sierpień 2007 roku

Ur. Trójcy Przenajśw.

W. Światłości wieczna

P. Z rąk kapłańskich

K. Witam Cię, witam

U. Dziękujemy Ci, Ojczy

Z. Być bliżej Ciebie chcę

Adoracja N. Sakr.:

- Kłaniam się Tobie

- Upadnij na kolana

- Panie, umocnij wiarę naszą

- Dziękuję, o Panie, składamy

- Dziękujemy Ci, Ojczy nasz

- Przed tak wielkim Sakram.

Ur. Najśw. Ciała i Krwi P.

W. Pan Wieczernik przygot.

P. Jeden chleb

K. Zbliżam się w pokorze

U. Duszo Chrystusowa

Z. Panie, dobry jak chleb

X Niedziela Zwykła

W. Boże, obdarz Kościół

P. Przygotuję Ci serce

K. Jezu, Jezu, do mnie prz.

U. Ciebie, Boga wysławiamy

Z. Weź w swą opiekę

Ur. Najśw. Serca P. Jezusa

W. Twemu Sercu cześć skł.

P. Kochajmy Pana

K. Jezu, miłości Twej

U. O niewysłowione szczęśc.

Z. Najświętsze Serce Boże

XI Niedziela Zwykła

W. Boże mocny, Boże cud.

P. Z rąk kapłańskich

K. Pójdź do Jezusa

U. Cóż Ci, Jezu, damy

Z. Niechaj z nami będzie Pan

XII Niedziela Zwykła

Ur. Narodz. św. Jana Chrzc.

W. Serce Twe, Jezu

P. Panie, umocnij wiarę

K. Idzie, idzie Bóg prawd.

U. Duszo Chrystusowa

Z. Pobłogosław, Jezu drogi

Ur. Św. Ap. Piotra i Pawła

W. Boże, lud Twój

Obrz. pokr. - Przez chrztu...

P. Jeden chleb

K. Panie, dobry jak chleb

U. Dziękujemy Ci, Ojczy

Z. Weź w swą opiekę

XIII Niedziela Zwykła

W. Pod Twą obronę

P. Czego chcesz od nas,

K. Zbliżam się w pokorze

U. Radośnie Panu hymn śp.

Z. Chrystus Wodzem

Adoracja N. Sakr.:

- Kłaniam się Tobie

- Dziękuję, o Panie, składamy

- U drzwi Twoich stoję

- Panie, dobry jak chleb

- Przed tak wielkim Sakram.

XIV Niedziela Zwykła

W. Boże, jesteś moim B.

P. Stwórca chleba

K. Ja wiem, w kogo ja wierz.

U. Dziękujemy Ci, Ojczy

Z. Błogosław, Panie, nas

XV Niedziela Zwykła

W. Z tej biednej ziemi

P. Składamy Ci, Ojczy

K. Przykazanie nowe daję

U. Panie mój, cóż Ci oddać

Z. Błogosław, Panie, nas

XVI Niedziela Zwykła

W. Boże mocny

P. Czego chcesz od nas

K. Pójdź do Jezusa

U. Być bliżej Ciebie chcę

Z. My chcemy Boga

XVII Niedziela Zwykła

W. Pod Twą obronę

P. Jeden chleb

K. Pan wieczernik przygot.

U. Cóż Ci, Jezu, damy

Z. Kto się w opiekę

XVIII Niedziela Zwykła

W. Boże, w dobroci

P. Panie, w ofierze

K. Jezu, miłości Twej

U. Chwała i dziękczynienie

Z. Błogosław, Panie, nas

Adoracja N. Sakr.:

- Zbliżam się w pokorze

- Dziękujemy Ci, Ojczy nasz

- Pan kiedyś stanął nad brz.

- Upadnij na kolana

XIX Niedziela Zwykła

W. Boże mocny, Boże cud.

P. Z rąk kapłańskich

K. Zbliżam się w pokorze

U. Panie mój, cóż Ci oddać

Z. Pobłogosław, Jezu, drogi

Ur. Wniebowzięcia NMP

W. O Maryjo, w niebo unies.

P. Przyjmij, o Najświętszy P.

K. Panie, pragnienia ludzkich

U. Cóż Ci, Jezu, damy

Uwielbiaj, duszo moja, P.

Z. Weź w swą opiekę

XX Niedziela Zwykła

W. Pójdźmy do Pana

P. U stóp świętych ołtarzów

K. Jezu drogi, Tyś miłością

U. Duszo Chrystusowa

Z. Niechaj z nami będzie Pan

XXI Niedziela Zwykła

Ur. M.B. Częstochowskiej

W. Gwiazdo śliczna, wspan.

P. Panie, w ofierze

K. Chrystus Pan karmi nas

U. O mój Jezu, w Hostii skr.

Z. Jasnogórska Pani

Redakcja: Wydział Muzyki Kościelnej Kurii Diecezjalnej w Tarnowie
red. ks. dr Grzegorz Piekarz, mgr Sławomir Barszcz, korekta: Joanna Kmiecik
33-100 Tarnów, ul. Legionów 30, tel. 014 63-17-348, (0) 606 332 134

e-mail: muzyka@diecezja.tarnow.pl, <http://www.muzyka.diecezja.tarnow.pl>,

Godziny przyjęć stron: pon.-czw., 8.00-12.00 (II piętro, pok. 2.13). Druk: BIBLOS